

ARCHEOLOGIENOTA MET BEPERKTE SAMENSTELLING

LEUVEN – AARSCHOTSESTEENWEG III

J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN,
E. AUDENAERT, K. BOUCKAERT,
E. KEERSMAEKERS & A. DOUCET

SEPTEMBER 2018

Titel

Archeologienota met beperkte samenstelling. Leuven – Aarschotsesteenweg III

Auteur(s)

Jan Claesen, Ben Van Genechten, Evelien Audenaert, Kevin Bouckaert,
Emma Keersmaekers & Alexander Doucet

Opdrachtgever

Ecowerf
Intergemeentelijk milieubedrijf Oost-Brabant
Aarschotsesteenweg 210
B-3012 Leuven

Projectnummer

2018I10

Plaats en datum

Kortenaken, september 2018

Reeks en nummer

ARCHEBO rapport 2018I10
ISSN 2034-5615

© 2018 ARCHEBO bvba

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1	Inleiding.....	4
1.1	<i>Algemeen.....</i>	4
1.2	<i>Beschrijving onderzoeksopdracht.....</i>	4
1.3	<i>Onderzoeksopdracht.....</i>	9
1.4	<i>Werkwijze en strategie</i>	9
2	Bureauonderzoek	10
2.1	<i>Landschappelijke & bodemkundige situering</i>	10
2.2	<i>Archeologische en erfgoedkundige data</i>	11
2.3	<i>Beknopte historische beschrijving.....</i>	14
2.4	<i>Datering en situering van het onderzochte gebied.....</i>	23
3	Resultaten bureauonderzoek.....	24
3.1	<i>Beantwoording onderzoeksvragen.....</i>	24
3.2	<i>Potentieel op kennisvermeerdering en afweging verder onderzoek</i>	24
3.3	<i>Samenvatting.....</i>	24
4	Bibliografie	26
5	Figurenlijst	27
6	Plannenlijst.....	28

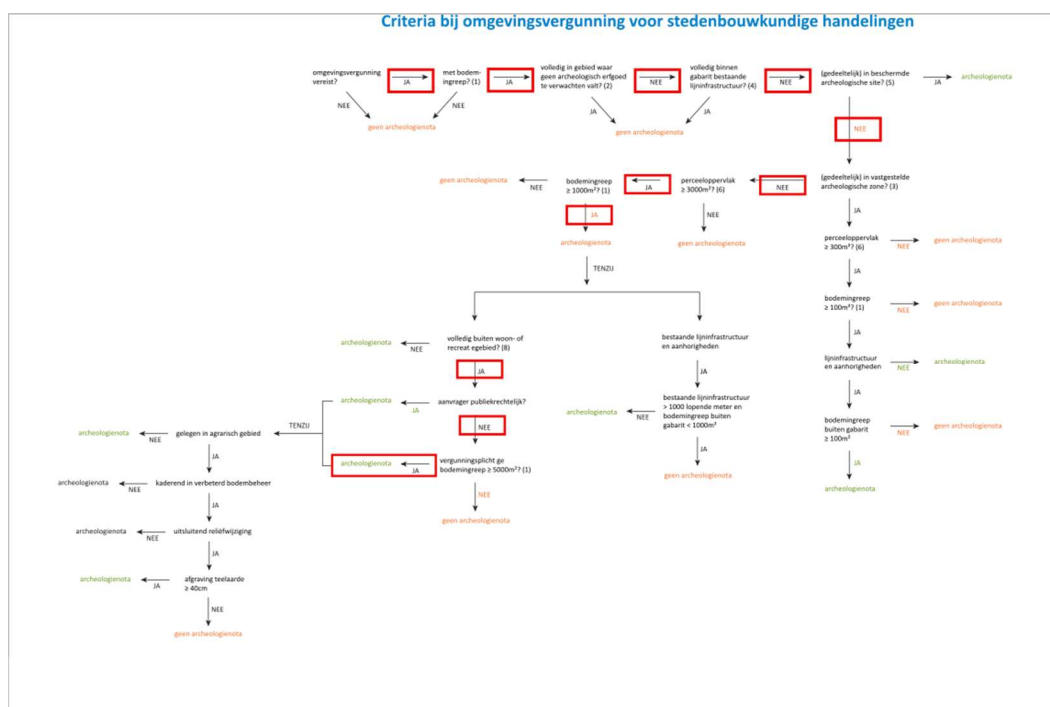
1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een omgevingsvergunning is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen

1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba in opdracht van Ecowerf een archeologienota opgemaakt voor het terrein aan de Aarschotsesteenweg 208-212 in Wilsele, een deelgemeente van Leuven, gelegen in de Belgische provincie Vlaams-Brabant. Op het terrein zullen door de opdrachtgever een nieuwe ovatonde, een nieuwe parking aangelegd worden. Daarnaast zullen aanpassingswerken uitgevoerd worden aan een deel van de bestaande verharding en zal de oprit naar het stortplatform verwijderd worden. Het projectgebied is ca. 12 099,53 m² groot.

Aangezien de aanvraag voor een omgevingsvergunning na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota evenwel vereist, zoals vastgelegd in het Onroerendergoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd in september 2018 onder leiding van erkend archeoloog Jan Claesen. Contactpersoon bij de opdrachtgever, Ecowerf, was dhr. Dirk Rits. In de onderhavige archeologienota worden de locatie van het terrein en de reeds uitgevoerde werken geanalyseerd.

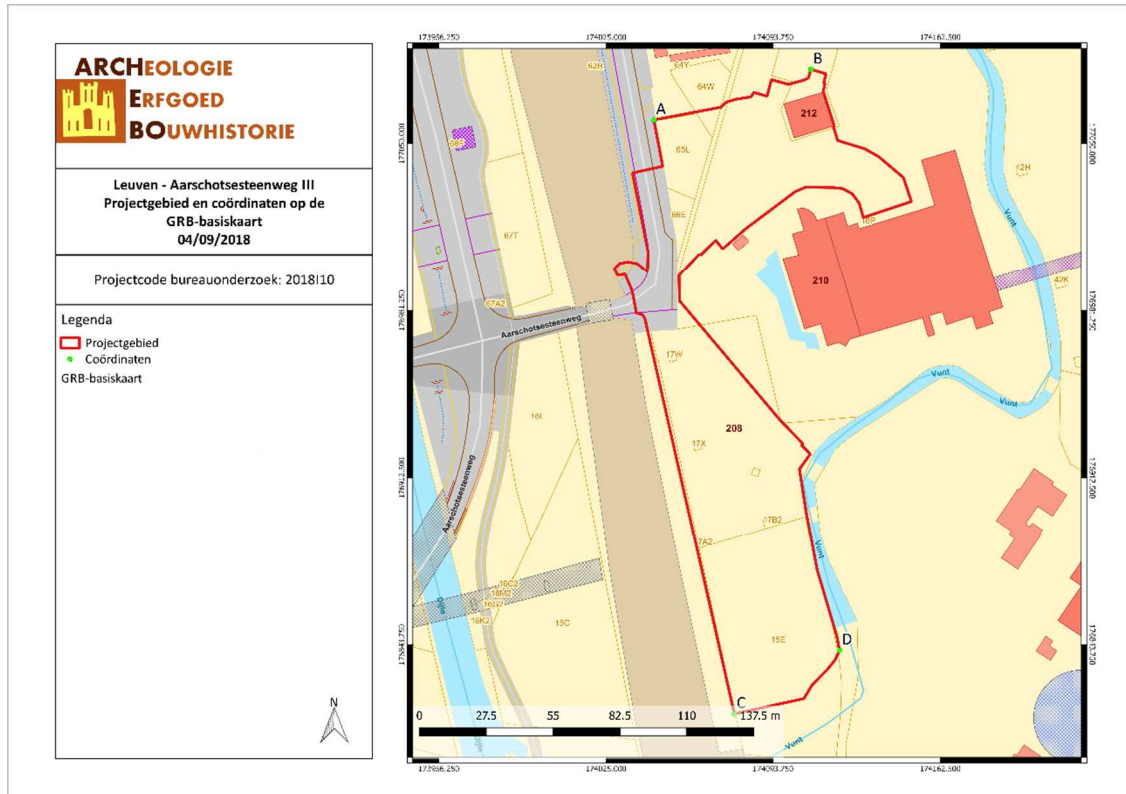
Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd. Indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en één doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologische kader een van de onderstaande aspecten aantoont is het verantwoord om een archeologienota met beperkte samenstelling op te stellen.

1. met aantoonbare zekerheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
2. de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
3. verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

Administratieve fiche	
Naam site:	Leuven – Aarschotsesteenweg III
Onderzoek:	Archeologienota met beperkte samenstelling
Ligging:	Vlaams-Brabant, Leuven, deelgemeente Wilsele, Aarschotsesteenweg 208-212
Kadaster:	Leuven, afdeling 7, sectie A, perceelnummers 18R, 18T, 64W, 65L, 66E, 518A, 518B, 518D, 518E, 518F, 518G, 518H, 518K, 17W, 17X, 17Y, 17A ² , 17b ²
Coördinaten:	A X 174044.679
	Y 177059.768
	B X 174109.328
	Y 177080.457
	C X 174077.794
	Y 176815.370
	D X 174121.050
	Y 176841.456
Opdrachtgever:	Ecowerf Intergemeentelijk milieubedrijf Oost-Brabant Aarschotsesteenweg 210 B-3012 Leuven
Uitvoerder:	ARCHEBO bvba
Projectcode bureauonderzoek:	2018I10
Projectleiding:	Jan Claesen
Erkenningsnummer projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014
Bewaarplaats archief:	Ecowerf - Intergemeentelijk milieubedrijf Oost-Brabant
Grootte projectgebied:	Ca. 12 099,53 m ²
Uitvoeringsperiode:	September 2018
Reden van de ingreep	Aanleg van een nieuwe ovatonde, aanleg van een nieuwe parking, aanpassingswerken aan bestaande verharding, verwijderen bestaande oprit
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze archeologienota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief.
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, verstoring, stedenbouwkundig, ovatonde, parking,

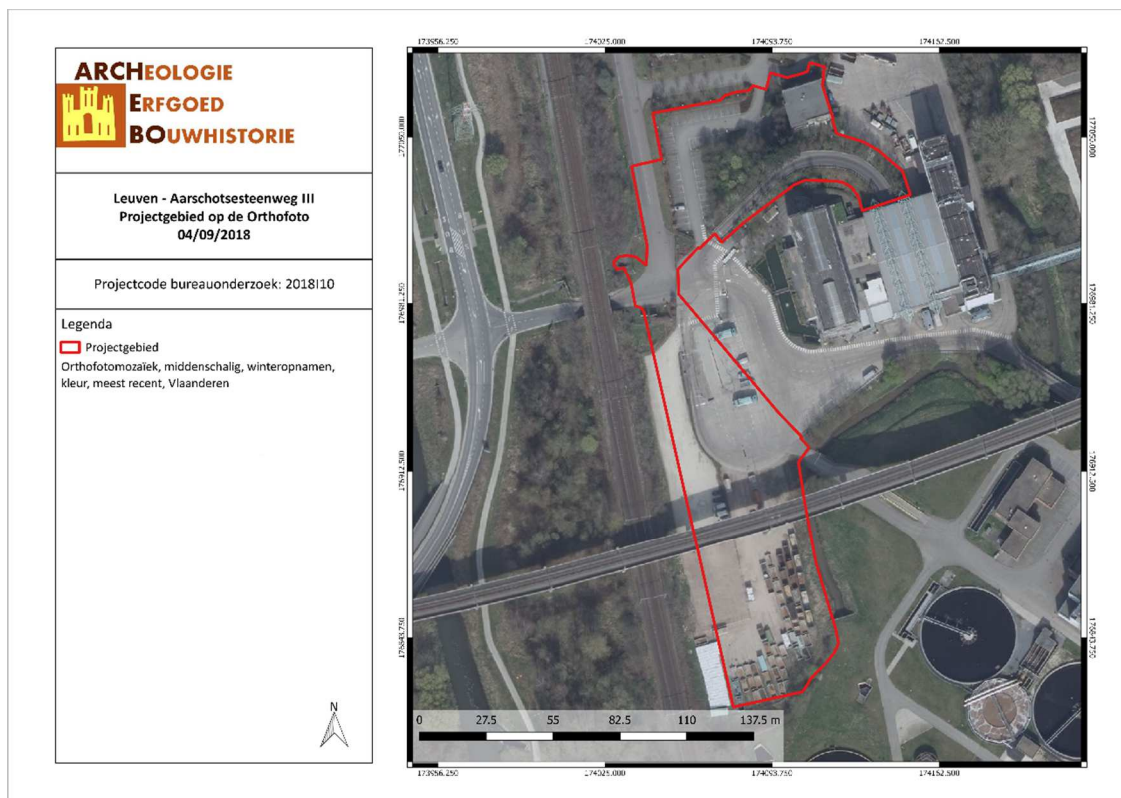
Ecowerf, gebieden voor gemeenschapsvoorziening en openbaar nut

De onderstaande GRB-kadasterkaart en de Orthofoto tonen het projectgebied op de meest recente stadskarten en luchtfoto's.

LEAA/18/09/04/1 - Digitale aanmaak

Figuur 2: Situering van het projectgebied op de GRB-Kadasterkaart (Geopunt, 2018)

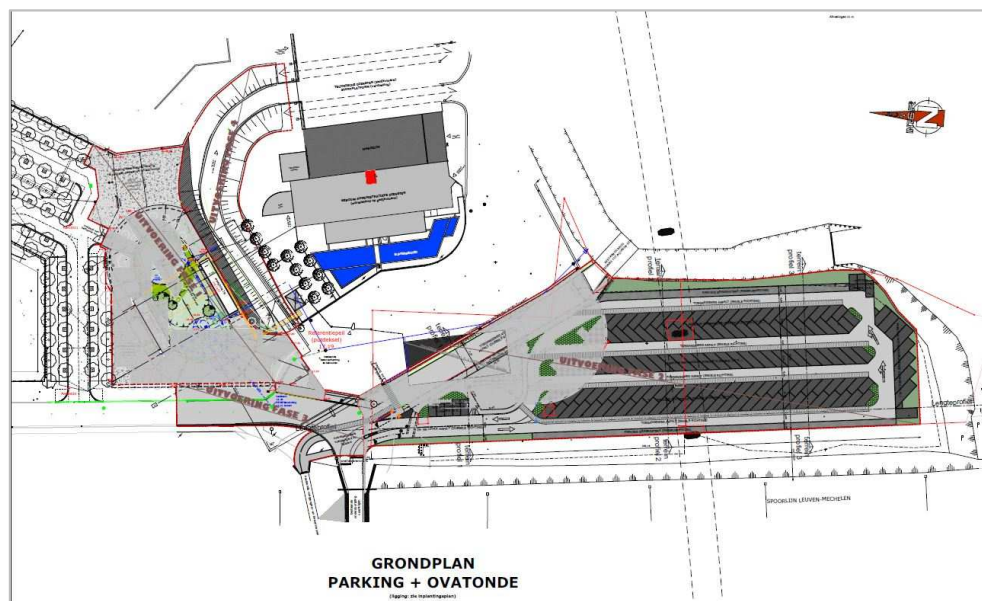

LEAA/18/09/04/2 - Digitale aanmaak

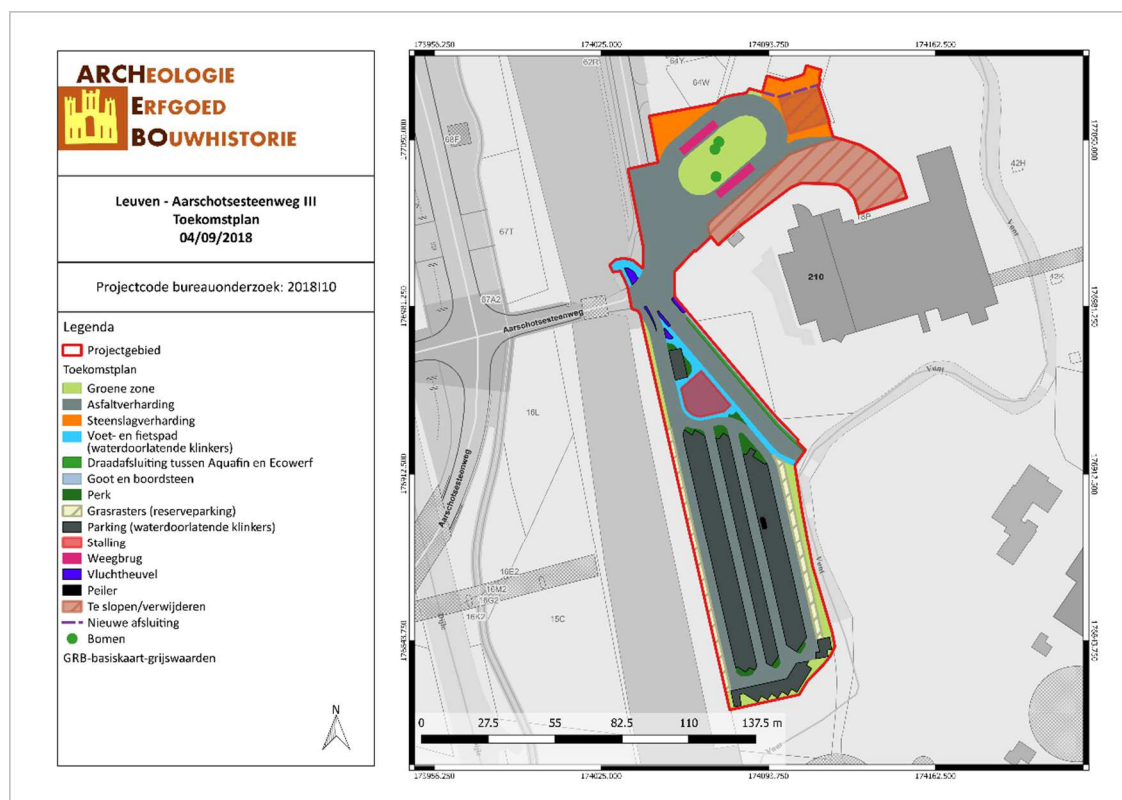
Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2018)

Het projectgebied ligt aan de Aarschotsesteenweg 208-212 in Wilsele, een deelgemeente van Leuven, gelegen in de Belgische provincie Vlaams-Brabant. Het terrein wordt gebruikt door Ecowerf – Intergemeentelijke milieubedrijf Oost-Brabant. Het projectgebied wordt grotendeels gebruikt als parking. In het noordoosten staat een kantoorgebouw dat gesloopt zal worden (sloopvergunning reeds verkregen). Ten zuiden van dit kantoorgebouw loopt een weg die leidt naar het stortplatform. Aan de noordelijke parking staan ook enkele bomen geplant.

Op het projectgebied zullen door de opdrachtgever een nieuwe ovatonde en een nieuwe parking aangelegd worden, zullen aanpassingswerken uitgevoerd worden aan een deel van de bestaande verharding en zal de oprit naar het stortplatform verwijderd worden. Dit project zal in vier fases verlopen, alle vier fases worden in één omgevingsaanvraag opgenomen en worden daarom samen in deze archeologienota behandeld. Fase 1 houdt de aanleg van de nieuwe ovatonde in, in het noorden van het terrein. Een deel van de huidige parking zal plaats maken voor een ovaalvormige rotonde, die langs beide zijden geflankeerd zal worden door een weegbrug. Ten oosten van de toekomstige ovatonde zal een kantoorgebouw gesloopt worden en vervangen worden door steenslagverharding. Ook ten noordwesten van de ovatonde komt steenslagverharding. In het centrum van de ovatonde komt een groene zone. Fase 2 houdt de aanleg van de nieuwe parking in het zuiden van het terrein in. De parkeerplaatsen (146 in totaal) worden aangelegd in waterdoorlatende klinkers, de wegenis tussen de parkeerplaatsen wordt verhard d.m.v. asfalt. Langs de oostelijke en westelijke grens van het projectgebied wordt een reserveparking voorzien, die aangelegd zal worden in grasrasters. Ten noorden van de parkeerplaatsen zal een stalling geplaatst worden voor 90 fietsen, 10 bromfietsen en 10 motorfietsen. Het voet- en fietspad worden eveneens in waterdoorlatende klinkers aangelegd. In fase 3 zal de verharding tussen de nieuwe ovatonde en de nieuwe parking heraangelegd worden. Fase 4 houdt in de eerste plaats het verwijderen van de bestaande oprit naar het stortplatform in. Daarnaast zal ook de ovatonde uitgebreid worden met één extra rijstrook. Het projectgebied is ca. 12 099,53 m² groot.

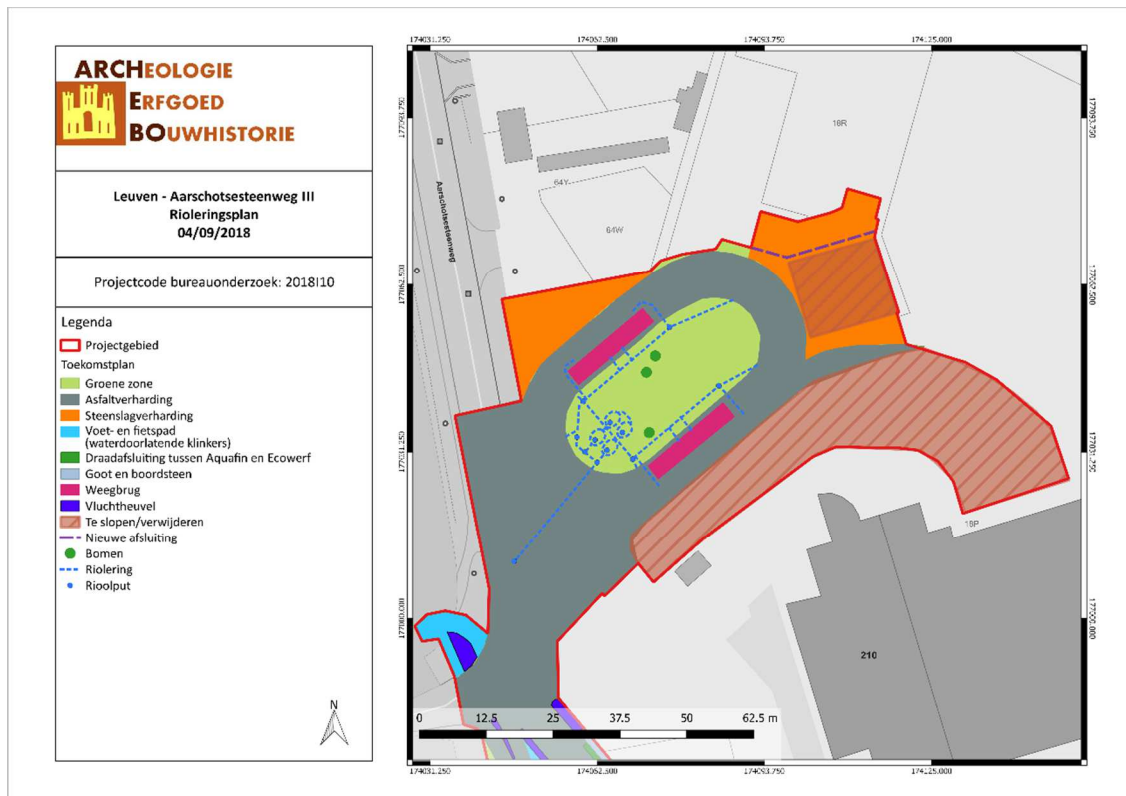

Figuur 4: Grondplan van de geplande werken (Interleuven – gebouwen en infrastructuur, 2018)

LEAA/18/09/04/3 - Digitale aanmaak

Figuur 5: Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2018)

LEAA/18/09/04/4 - Digitale aanmaak

Figuur 6: Rioleringsplan voor ovatonde (ARCHEBO bvba, 2018)

Randvoorwaarden

Er dienen geen randvoorwaarden opgenomen worden.

1.3 ONDERZOEKSOPDRACHT

Tijdens het bureauonderzoek dienen de onderstaande vragen beantwoord te worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*
2. *Welke archeologische structuren of constructies kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van het historische kaart- en bronnenmateriaal?*
3. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

1.4 WERKWIJZE EN STRATEGIE

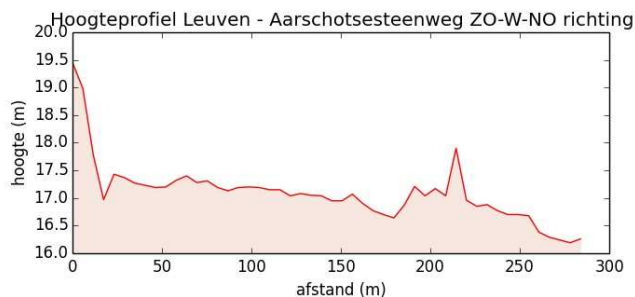
In het bureauonderzoek wordt een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake historie, erfgoed en archeologie met betrekking tot de onderzoekslocatie en omgeving. Deze informatie vormt de basis voor de archeologische verwachting van het projectgebied. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) werd gebruikt als uitgangspunt voor de bestudering van archeologische waarden in de omgeving van het plangebied. De gebruikte kaarten werden in georeferenciede vorm gebruikt in het programma QGIS.

2 BUREAUONDERZOEK

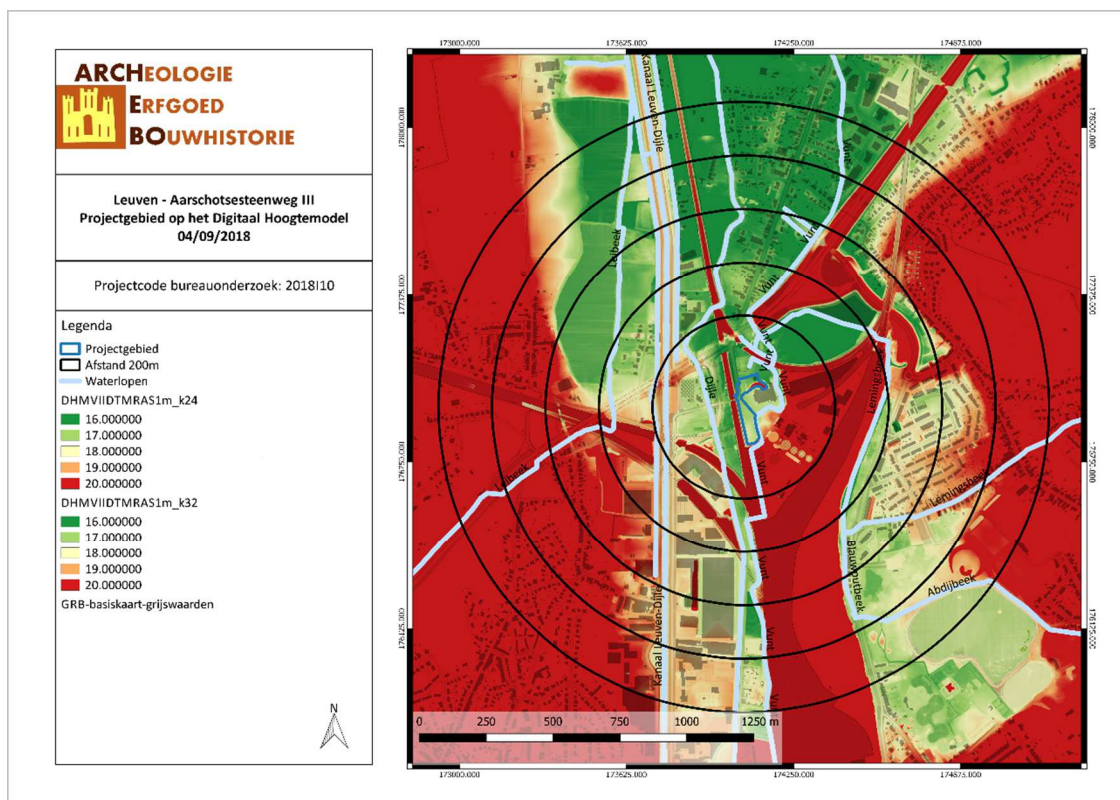
Het bureauonderzoek blijft beperkt tot het beschrijven van de ontwikkeling en de minimale impact die deze heeft op het eventueel aanwezige archeologische erfgoed. De landschappelijke context en een uitgebreide beschrijving van de archeologische en historische context worden niet opgenomen in de bureaustudie.

2.1 LANDSCHAPPELIJKE & BODEMKUNDIGE SITUERING

Het projectgebied is gelokaliseerd in de gemeente Wilsele, deelgemeente van Leuven (Vlaams-Brabant). Volgens de Traditionele Landschappenkaart ligt het projectgebied in de Dijle-Gete-Demersas. Het terrein zelf bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel tussen ca. 16 en 19,5 meter boven de zeespiegel.

Figuur 7: Hoogteprofiel van het projectgebied (Geopunt, 2018)

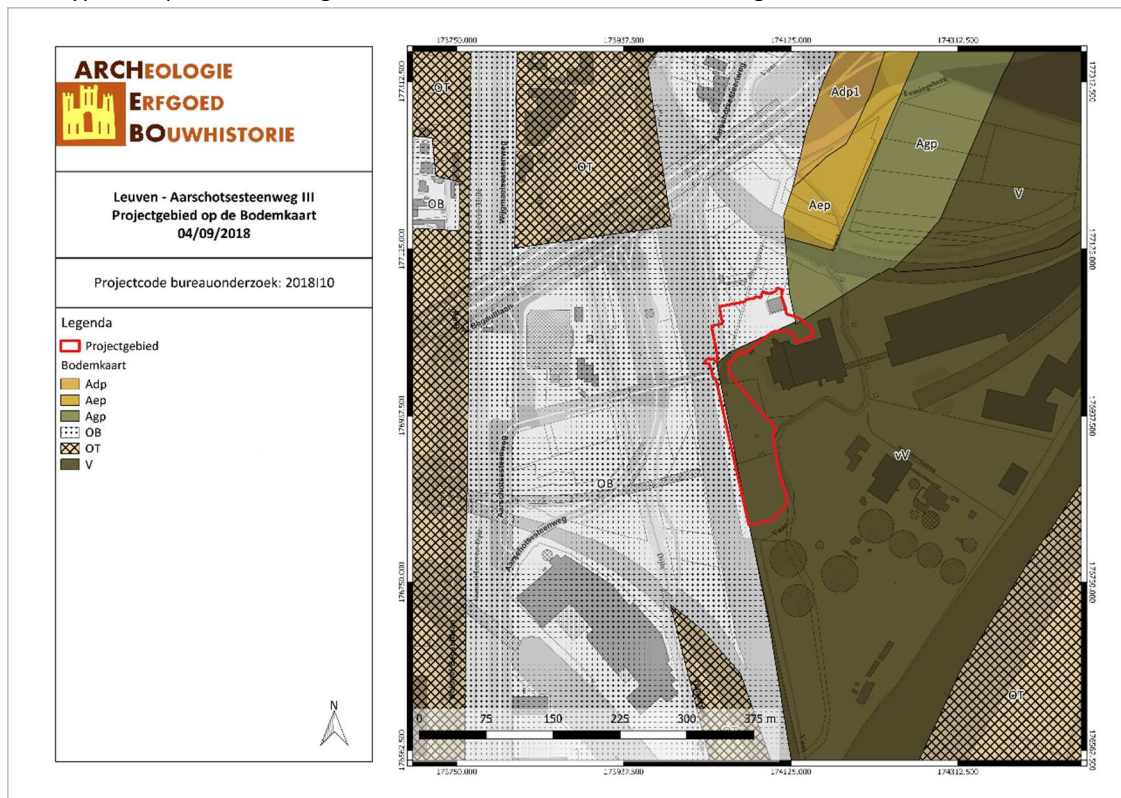

LEAA/18/09/04/5 - Digitale aanmaak

Figuur 8: Situering van het projectgebied en hoogteprofiellijn op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2018)

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied grotendeels omschreven als vV, het noorden wordt gekarteerd als OB (onder bebouwing) en een zeer klein deel in het oosten wordt beschreven als Agp. Soms wordt het bodemprofiel door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd. In deze bebouwde zone (OB) gaat het om de spoorweg Leuven-Mechelen en een deel van het bedrijventerrein van Ecowerf. Het type vV verwijst naar gronden op weinig materiaal met een veensubstraat op geringe diepte (< 80 cm). Het gaat om uiterste natte gronden op veen waarvan meer dan 30 % organische stof is. Het veen is

bijna nooit dikker dan 60 cm. Het kleiig veen bedekt humeuze, donkere kleilagen die overgaan tot lichtgrijs zand.¹ Agp-bodems zijn gereduceerde gronden op leem zonder profielontwikkeling. Het zijn hydromorfe uiterst natte grondwaterbodems met een veenachtige bovengrond die meestal meer dan 30cm dik is. De grijze tot blauwgrijze reductiehorizont zit onmiddellijk onder de bovenlaag. De verspreiding van dit bodemtype is beperkt tot de lage kommen in beekvalleien en moerassige vlekken rond bronniveaus.²

LEAA/18/09/04/6 - Digitale aanmaak

Figuur 9: Situering van het projectgebied op de bodemkaart (DOV, 2018)

2.2 ARCHEOLOGISCHE EN ERFGOEDKUNDIGE DATA

Voor de archeologische en erfgoedkundige data werd gebruik gemaakt van de cartografische gegevens van zowel de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) als de Inventaris van Onroerend Erfgoed. Binnen het projectgebied bevinden zich geen vastgestelde en/of beschermde erfgoedobjecten.

Binnen het plangebied zelf zijn eveneens geen archeologische waarden bekend. De Centrale Archeologische inventaris toont wel verschillende vondsten in de directe en ruime omgeving. Tussen ca. 600 en 850 meter ten noorden en ca. 200, 600 en 800m ten zuiden van het projectgebied zijn bunkers gevonden die deel uitmaakten van de eerste en tweede verdedigingslijn van de KW-linie (CAI 165082, 165083, 165084, 165283, 165284, 165286, 165287). Ongeveer 700m ten noordoosten van het terrein is een Neolithische gepolijste bijl gevonden (CAI 953). Het gaat om een spits-dunnekkige bijl met een ovaalvormige doorsnede en min of meer steil gezette boorden en de bijl heeft een bruin-gele patina. Ongeveer 300m verder noordoostwaarts is één kling uit de Steentijd gevonden (CAI 971). Tussen ca. 750 en 1200m ten oosten van het projectgebied zijn meerdere vondsten gedaan. Het betreft een gebroken microkling in silex uit de

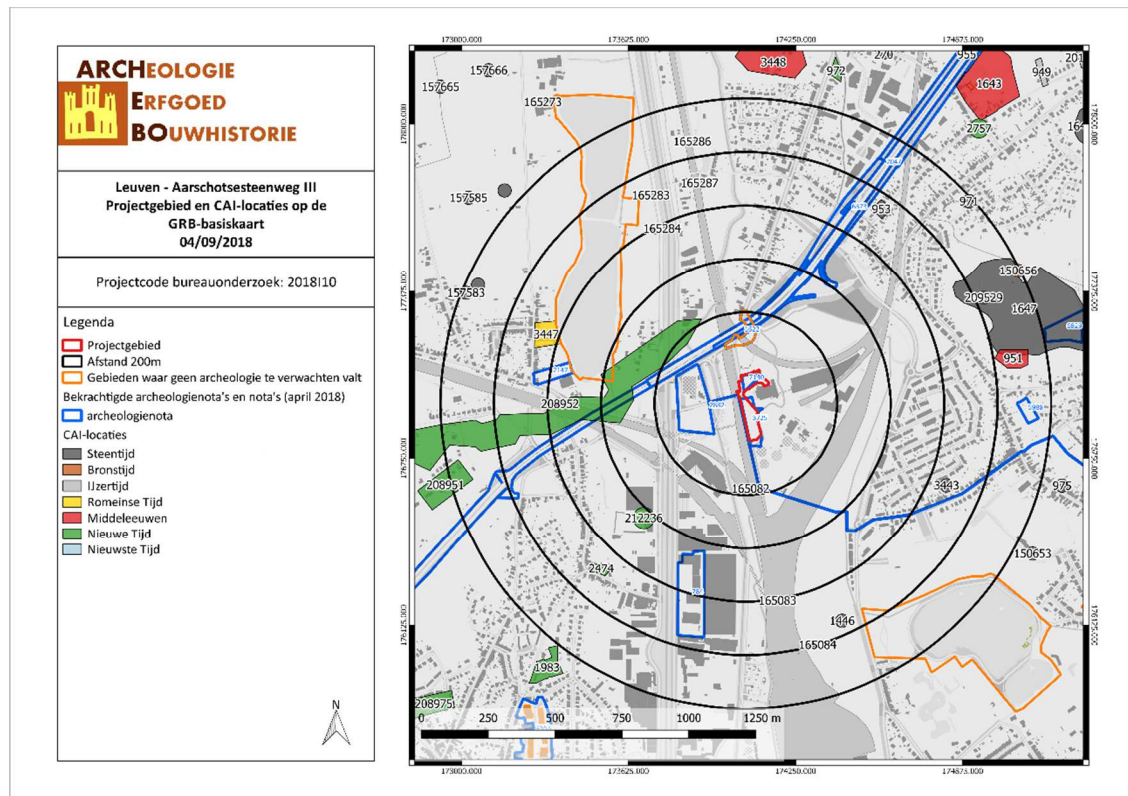
¹ E Van Ranst en C Sys, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)* (Gent: Laboratorium voor Bodemkunde, 2000), 175, 179.

² Van Ranst en Sys, 169, 223, 277, 306 en 331.

Steentijd (CAI 209529), sporen van een burcht uit de Volle Middeleeuwen (CAI 951), aardewerk uit de Bronstijd (CAI 150656) en Midden-paleolithische silex (CAI 1647). De Middeleeuwse bucht was opgetrokken in rode baksteen en dakpannen en in kalk- en ijzerzandsteen. Naast restanten van muren en daken werden ook tegels en aardewerk gevonden. Het aardewerk uit de Bronstijd heeft een roodbruine kleur en een zwarte of bruine kern. Voor de productie van dit aardewerk werd voornamelijk organisch materiaal en grove zandkorrels voor de magering gebruikt. De Midden-paleolitische silex tenslotte had voornamelijk een grijze kleur en is wit of bruin gepatineerd (soms zijn beide patinas aanwezig). Ca. 700m ten zuidoosten van het terrein is lithisch materiaal gevonden uit het Vroeg-Mesolithicum (CAI 3443). Het gaat om schrabbers, een klingschrabber en stekers en is verwant met de Mesolithische nederzettingen aan de Winge. Ongeveer 700m ten zuiden van het projectgebied is lithisch oppervlaktemateriaal uit de Steentijd gevonden (CAI 1446). Dit materiaal wordt bewaard in de verzamelingen Scheys en Boschmans. Ten zuidwesten van het terrein werden op ca. 400m sporen van een 18de-eeuwse site met Walgracht (CAI 212236) gevonden en op ca. 700m staat een 18de-eeuwse kerk (CAI 2474). Ten westen van het projectgebied werden sporen gevonden van de 17de-eeuwse verdedigingslinie van het beleg van Leuven (CAI 208952) en ten zuiden van deze sporen, op ca. 1000m van het projectgebied, zijn sporen gevonden van een 17de-eeuws fort (CAI 208951). Ca. 600m ten westen van het terrein is puin gevonden van een klein en zeer eenvoudig gebouw, daterend uit de Midden-Romeinse tijd (CAI 3447). Bij dit puin bevindt zich een stuk betonvloer en sporen van een kelder met zeer onverzorgd muurwerk. Tenslotte werden op 1000m ten noordwesten van het projectgebied afslagen uit het Mesolithicum en afslagen, een spitskling en een afslag van een gepolijst stuk uit het Neolithicum gevonden (CAI 157581 en 157583).

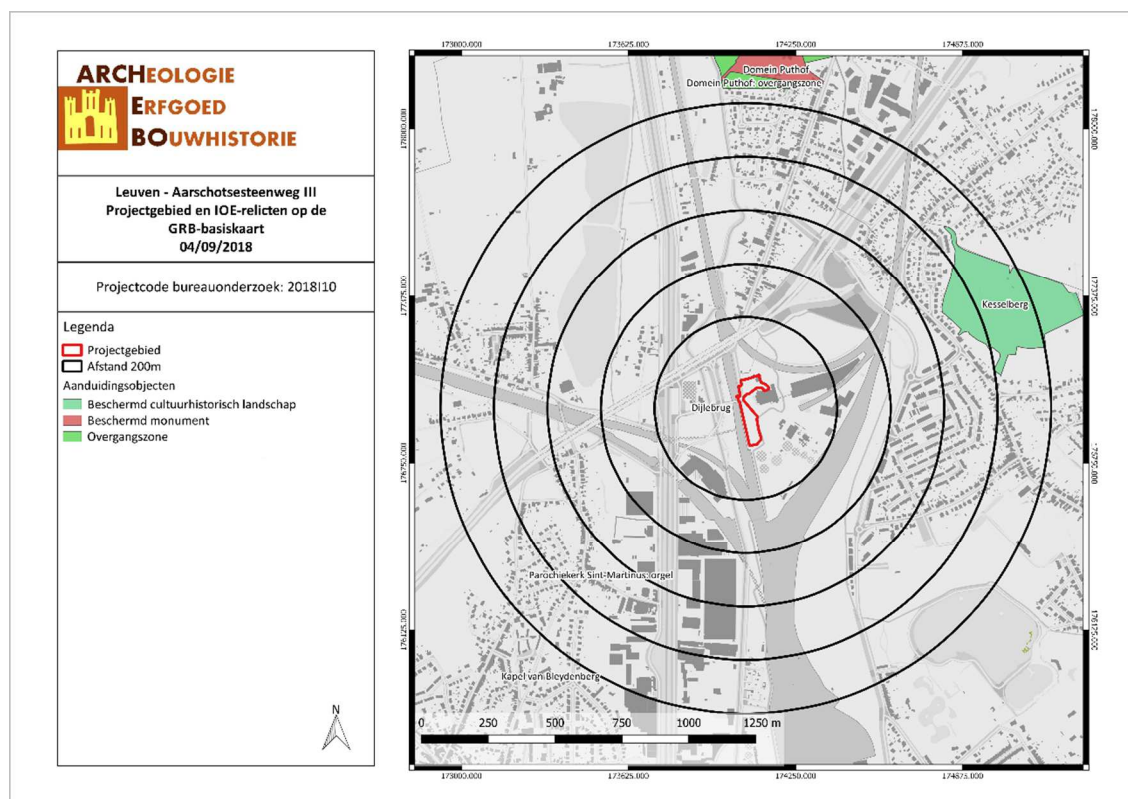
De CAI toont enkele vondsten in de omgeving binnen een straal van 1km aan:

CAI-Locatie	Beschrijving	Datering
1446	Lithisch oppervlaktemateriaal	Steentijd
2474	Kerk	Nieuwe Tijd
209529	Gebroken microkling	Steentijd
165082	Bunker KW-linie	Nieuwste Tijd
157581	Afslagen	Steentijd
165083	Bunker	Nieuwste Tijd
157583	Afslagen en spitskling	Steentijd
165084	Bunker	Nieuwste Tijd
971	1 kling	Steentijd
3443	Schrabbers, klingschrabbers, stekers	Steentijd
951	Burcht	Middeleeuwen
208951	Fort	Nieuwe Tijd
208952	Verdedigingslinie beleg van Leuven	Nieuwe Tijd
165283	Bunker (KW-linie)	Nieuwste Tijd
165284	Bunker (KW-linie)	Nieuwste Tijd
212236	Site met Walgracht	Nieuwe Tijd
1647	Silex	Steentijd
953	Gepolijste bijl	Steentijd
165286	Bunker (KW-linie)	Nieuwste Tijd
165287	Bunker (KW-linie)	Nieuwste Tijd
3447	Puin van gebouw	Romeinse Tijd
150656	Aardewerk	Bronstijd

LEAA/18/09/04/7 - Digitale aanmaak

Figuur 10: Situering van het projectgebied en de archeologische data op de basiskaart (CAI, 2018)

LEAA/18/09/04/8 - Digitale aanmaak

Figuur 11: Situering van het projectgebied en de erfgoedkundige data op de basiskaart (IOE, 2018)

In juni 2017 werd door ARCHEBO bvba reeds een bureauonderzoek (ID 3725) uitgevoerd voor het zuidelijk deel van het huidige projectgebied. Uit het bureauonderzoek bleek dat de geplande werken het

archeologische bodemarchief beperkt zullen verstoren. Het projectgebied is reeds ingericht als parking en het leggen van nutsleidingen en het bouwen van een loods heeft reeds voor verstoring op een deel van het terrein gezorgd. Daarnaast zullen de geplande werken weinig extra verstoringen met zich meebrengen. Om die reden werd geen verder onderzoek opgelegd.³

In april 2018 werd door ARCHEBO bvba een bureauonderzoek (ID 7140) uitgevoerd voor het noordelijk deel van het huidige projectgebied. Uit het bureauonderzoek bleek dat ook deze werken het archeologisch bodemarchief beperkt zullen verstoren. Een groot deel werd namelijk reeds verstoord door de aanleg van de huidige parking en de bouw van het industrieterrein in de loop van de tweede helft van de 20ste eeuw. Daarnaast was het toenmalige projectgebied ook te beperkt in oppervlakte om aan kenniswinst te doen. Om deze redenen werd afgezien van verder onderzoek.⁴

2.3 BEKNOPT HISTORISCHE BESCHRIJVING

Wilsele heeft lange tijd bestaan uit twee delen, namelijk Wilsele-Dorp en Wilsele-Putkapel. Beide dorpen werden van elkaar gescheiden door de Leuvense Vaart en de spoorlijnen Leuven-Brussel en Leuven-Mechelen. In Wilsele-Putkapel stonden voornamelijk boerderijen, terwijl in Wilsele-Dorp eerder handelslieden woonden. Hoewel de gemeente in twee gesplitst was, was er slechts één parochie voor beide. Deze parochie werd vermoedelijk opgericht in de loop van de 10de eeuw, rond de periode waarin de bekeerde Franken zich rond de oevers van de Dijle vestigden. Rond de 13de eeuw was de politieke macht in handen van enkele families. Tegen het einde van de 18de eeuw werd Wilsele een burgerlijke gemeente met dezelfde grenzen als deze van de oude parochie. In 1977 is Wilsele uiteindelijk deelgemeente geworden van de stad Leuven.⁵

De Villaretkaart (ca. 1745-48) toont een onbebouwd terrein dat bestaat uit heide en grasland. Op de Ferrariskaart (ca. 1777) valt af te leiden dat het terrein nog steeds onbebouwd is. Het grootste deel van het terrein bestaat uit weide, slechts een klein deel in het noordwesten staat gekarteerd als akkerland. Een smalle, ongeplaveide weg loopt door het noorden van het terrein en ten noordwesten loopt de *Chaussée de Louvain à Aerschot*. Ten westen stroomt de Dijle.

Op de Atlas der Buurtwegen kruist het projectgebied zeven percelen. Vanaf deze kaart is ook de spoorweg van Brussel naar Leuven zichtbaar. Op het projectgebied staat slechts één klein gebouw in het noordwesten van het terrein. Ten westen loopt de Route de Louvain à Aerschot, die qua ligging grotendeels overeenkomt met de huidige Aarschotsesteenweg, en ten oosten stroomt de Leibeek, die nu benoemd wordt als Vunt. De Vandermaelenkaart toont dezelfde situatie als de Atlas der Buurtwegen, alleen is de bebouwing in het noordwesten verdwenen. De Popp-kaart toont dan weer twee kleine gebouwen in het noordwesten en een groter gebouw dat het terrein kruist ter hoogte van de bocht in de Aarschotsesteenweg. Op de topografische kaart van 1873 is de bebouwing in het noordwesten van het terrein niet langer zichtbaar. Het grotere gebouw kruist niet langer het terrein. Dit komt hoogstwaarschijnlijk doordat het georefereren van historische kaarten niet exact en/of feilloos is.

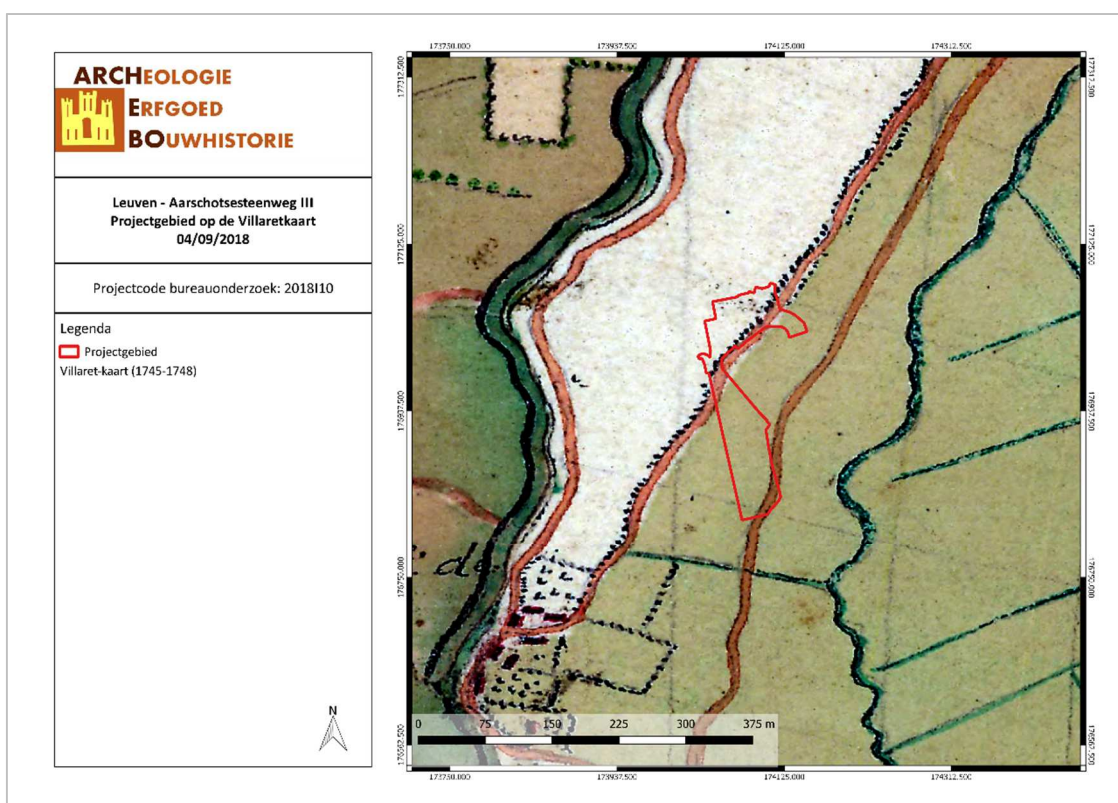
Vervolgens worden er topografische kaarten en luchtfoto's uit de 20ste en 21ste eeuw vergeleken. De topografische kaart van 1904 toont dezelfde situatie als deze van 1873. Vanaf de topografische kaart van

³ Jan Claesen e.a., "Archeologienota Leuven - Aarschotsesteenweg EcoWerf", Verslag van Resultaten (Kortenaken: ARCHEBO bvba, juni 2017).

⁴ Jan Claesen e.a., "Archeologienota met beperkte samenstelling Leuven - Aarschotsesteenweg Ecowerf II", Verslag van Resultaten (Kortenaken: ARCHEBO bvba, april 2018).

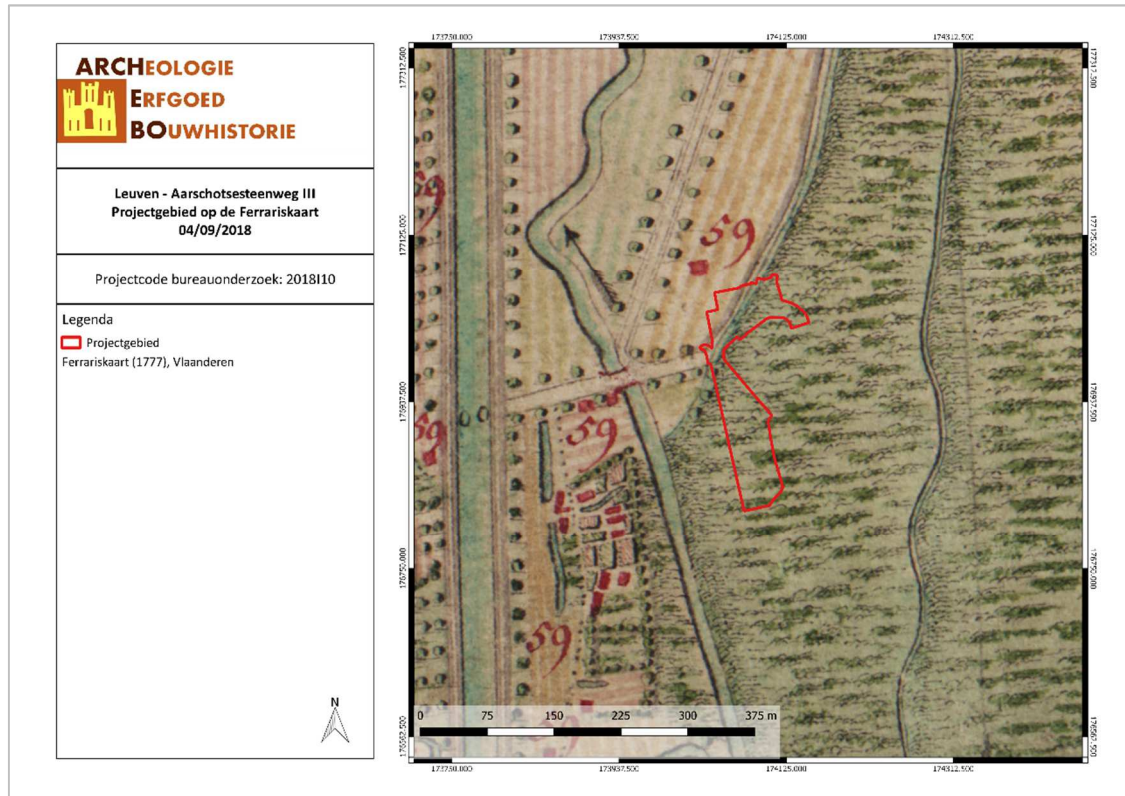
⁵ "Wilsele", *Wikipedia*, geraadpleegd 9 juni 2017, <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Wilsele&oldid=48431625>.

1939 is in het noordwesten van het projectgebied weer bebouwing zichtbaar. Deze bebouwing is niet langer zichtbaar op de topografische kaart van 1989. De bebouwing moet dus tussen 1904 en 1939 gebouwd zijn en weer verwijderd zijn tussen 1981 en 1989. Rond 1971 wordt de bodem ten oosten van het terrein reeds bewerkt/verstoord (zie luchtfoto, figuur 27). Tussen ca. 1981 en ca. 1989 wordt het zuiveringsstation ten zuidoosten van het projectgebied gebouwd en wordt een deel van het industrieterrein dat zich ten oosten van en op het projectgebied bevindt, gebouwd. Op de luchtfoto van 1979-1990 zijn het kantoorgebouw in het noorden en de oprit naar het stortplatform reeds zichtbaar en de bodem is reeds grotendeels verhard. Tussen ca. 1989 en ca. 2000 werd ongeveer in het midden van het terrein een loods gebouwd. Vanaf de luchtfoto van 2000-2003 komt het projectgebied grotendeels overeen met de huidige situatie, enkel het zuiden van het terrein is nog niet helemaal verhard. Vanaf de luchtfoto van 2005-2007 is de huidige situatie zichtbaar, enkel de loods die ongeveer in het midden van het terrein staat werd verwijderd tussen 2016 en 2017. Deze loods is nog zichtbaar op de luchtfoto van 2016, maar niet langer op die van 2017 (zie 2.1 Huidige situatie, figuur 5).

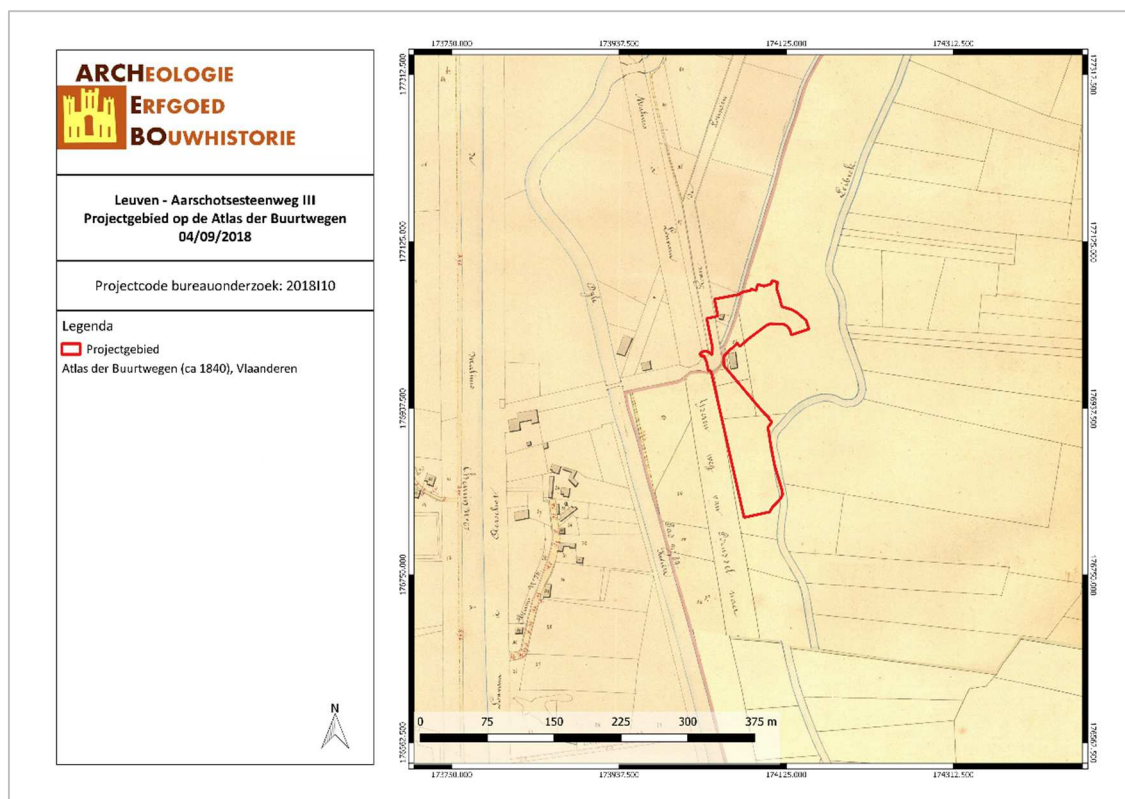
LEAA/18/09/04/9 - Digitale aanmaak

Figuur 12: Detail uit de Villaretkaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2018)

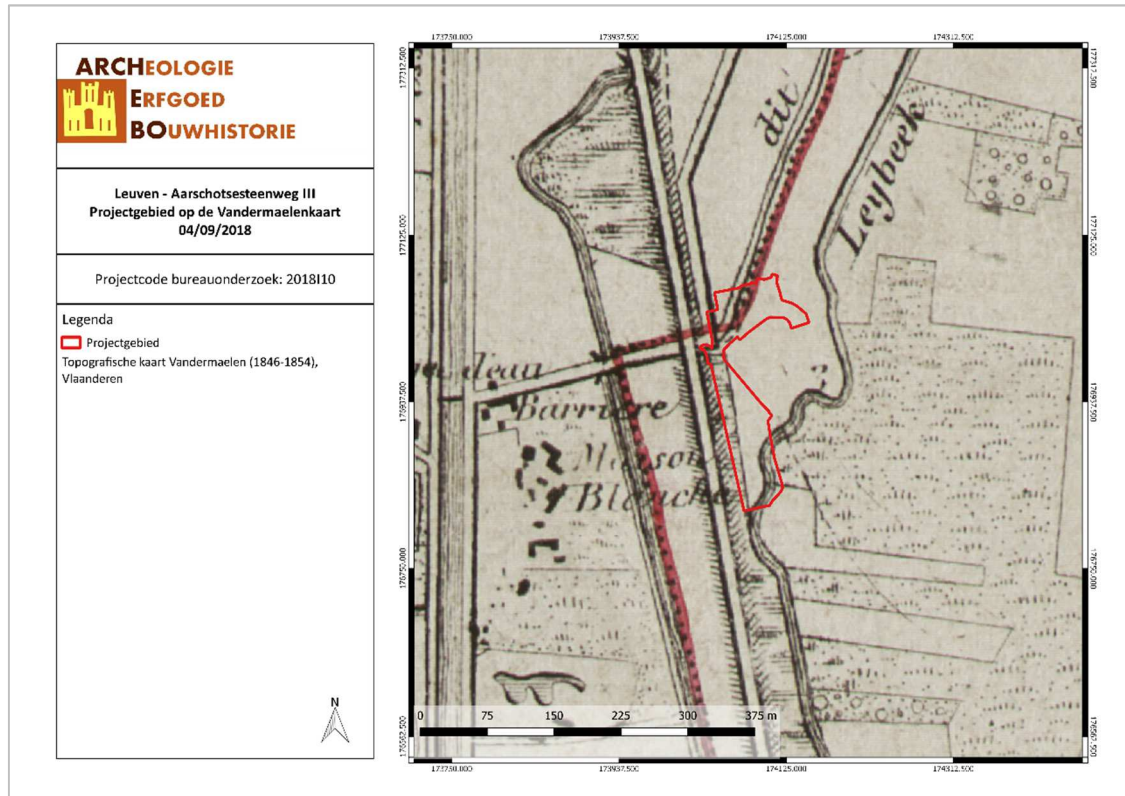
LEAA/18/09/04/10 - Digitale aanmaak

Figuur 13: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2018)

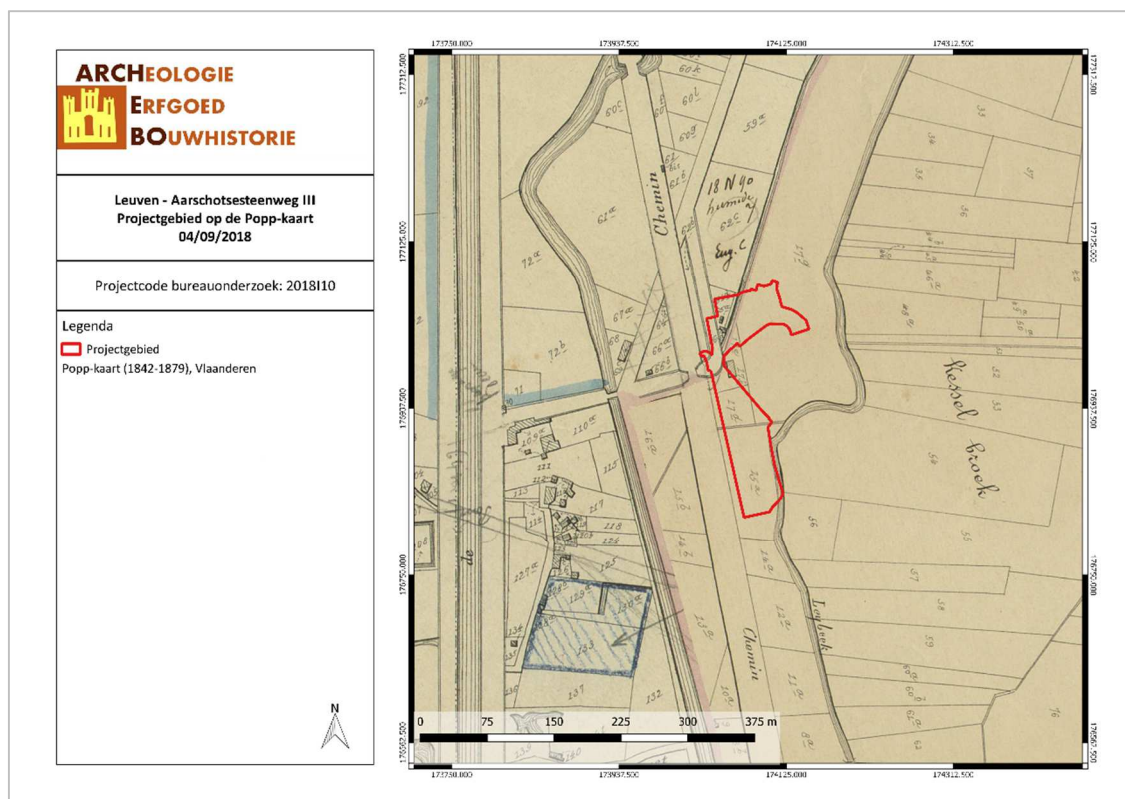
LEAA/18/09/04/11 - Digitale aanmaak

Figuur 14: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2018)

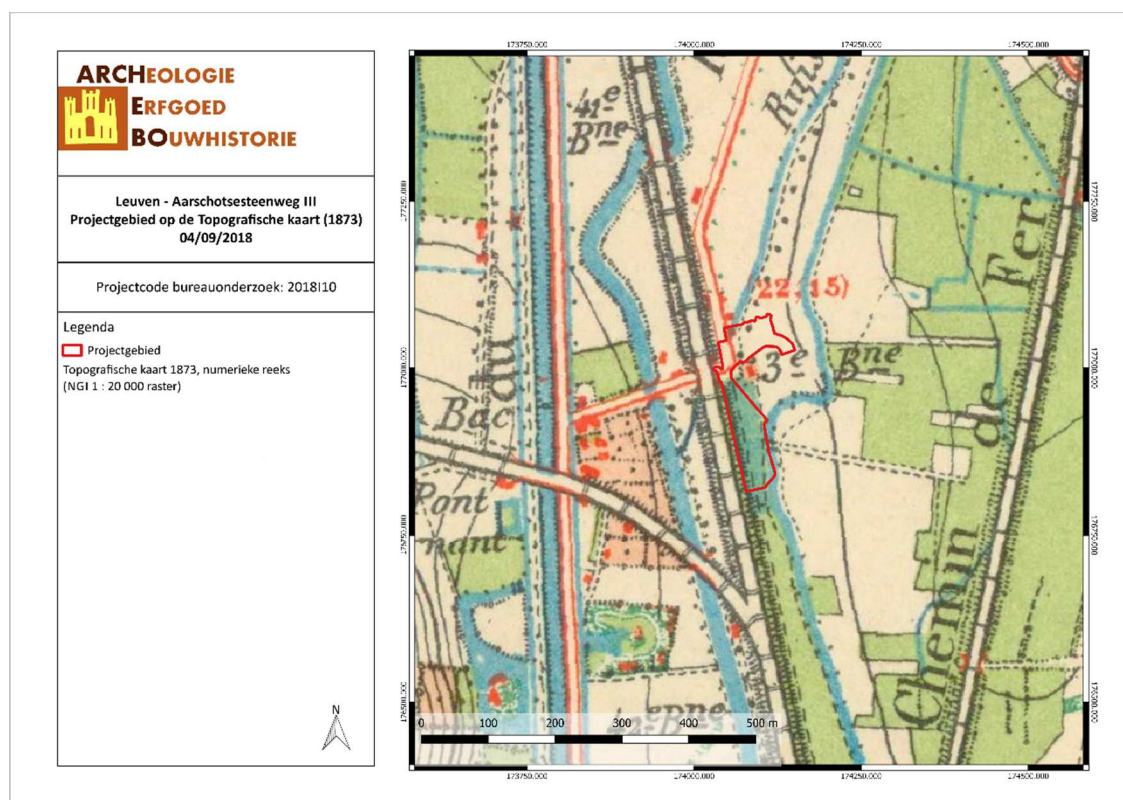
LEAA/18/09/04/12 - Digitale aanmaak

Figuur 15: Situering van het projectgebied op de Vandermaelenkaart (Geopunt, 2018)

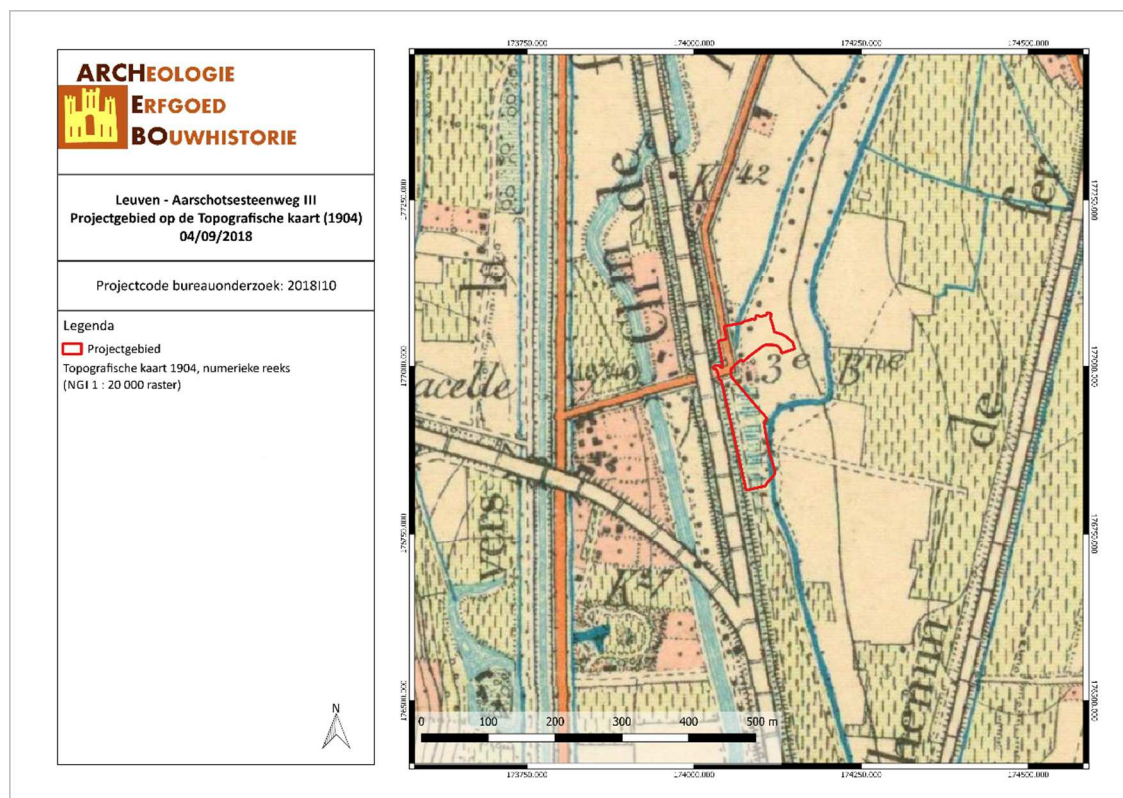
LEAA/18/09/04/13 - Digitale aanmaak

Figuur 16: Situering van het projectgebied op de Popp-kaart (Geopunt, 2018)

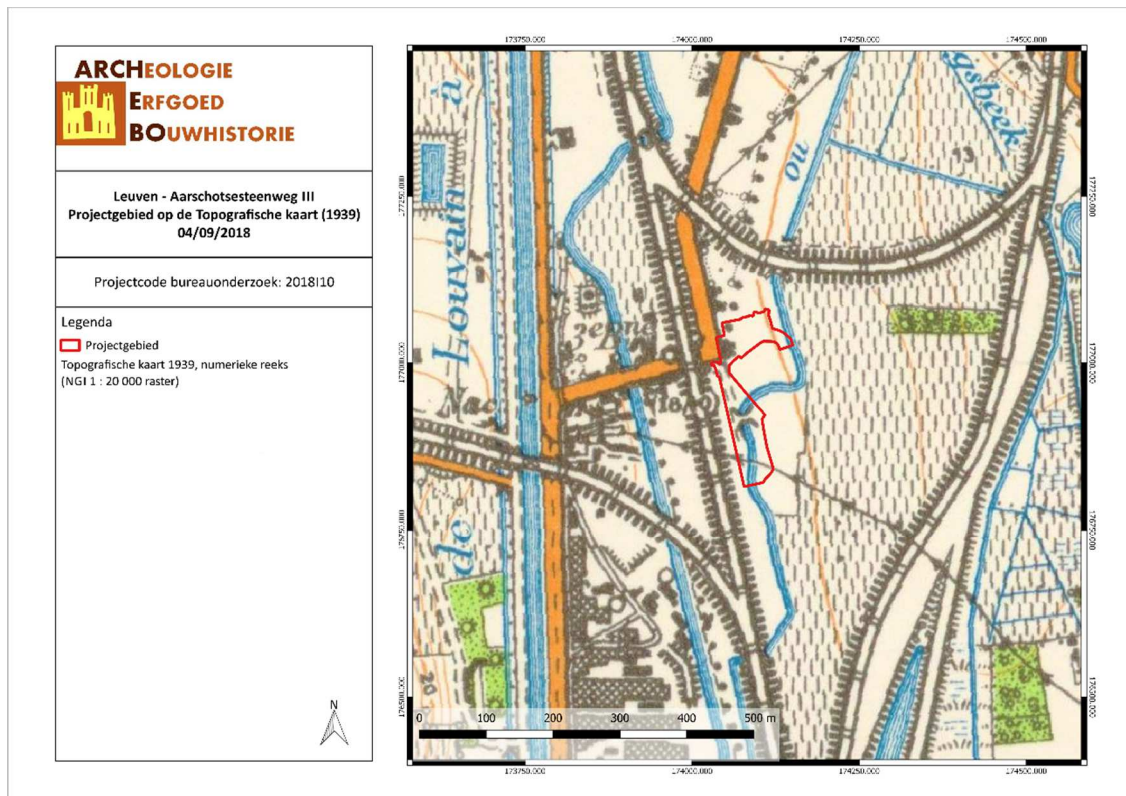
LEAA/18/09/04/14 - Digitale aanmaak

Figuur 17: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2018)

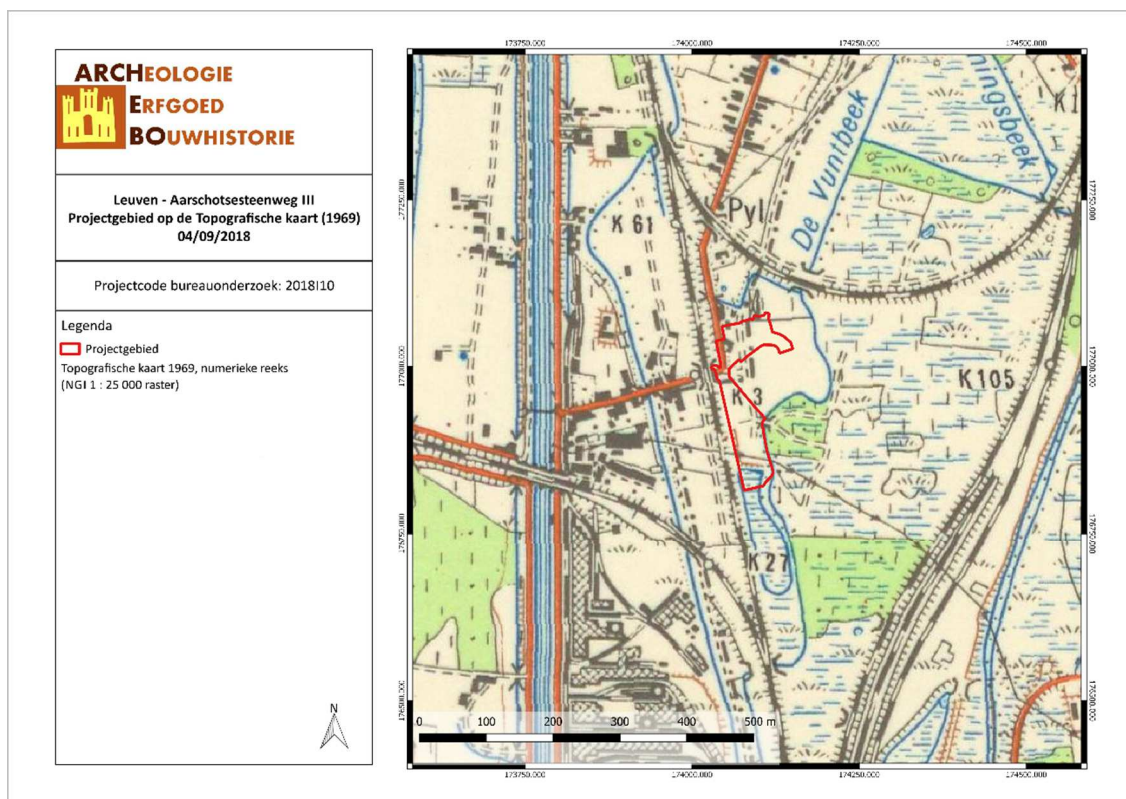
LEAA/18/09/04/15 - Digitale aanmaak

Figuur 18: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1904 (Cartesius, 2018)

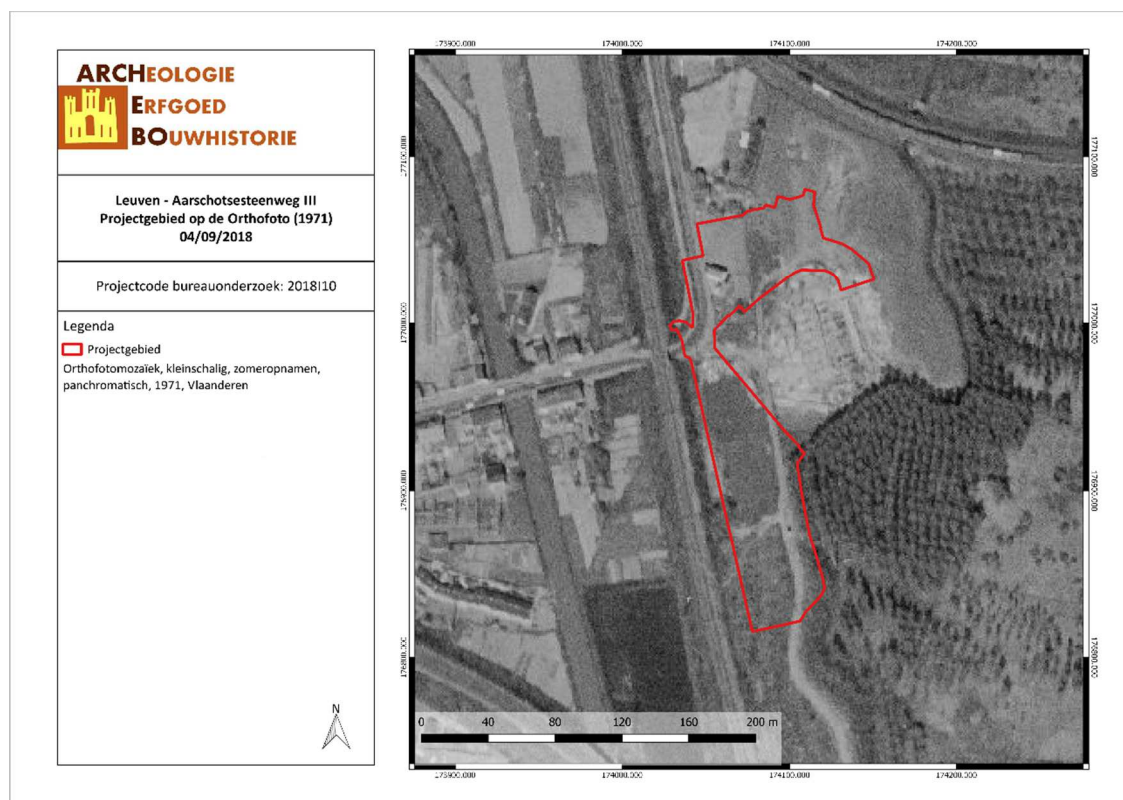
LEAA/18/09/04/16 - Digitale aanmaak

Figuur 19: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2018)

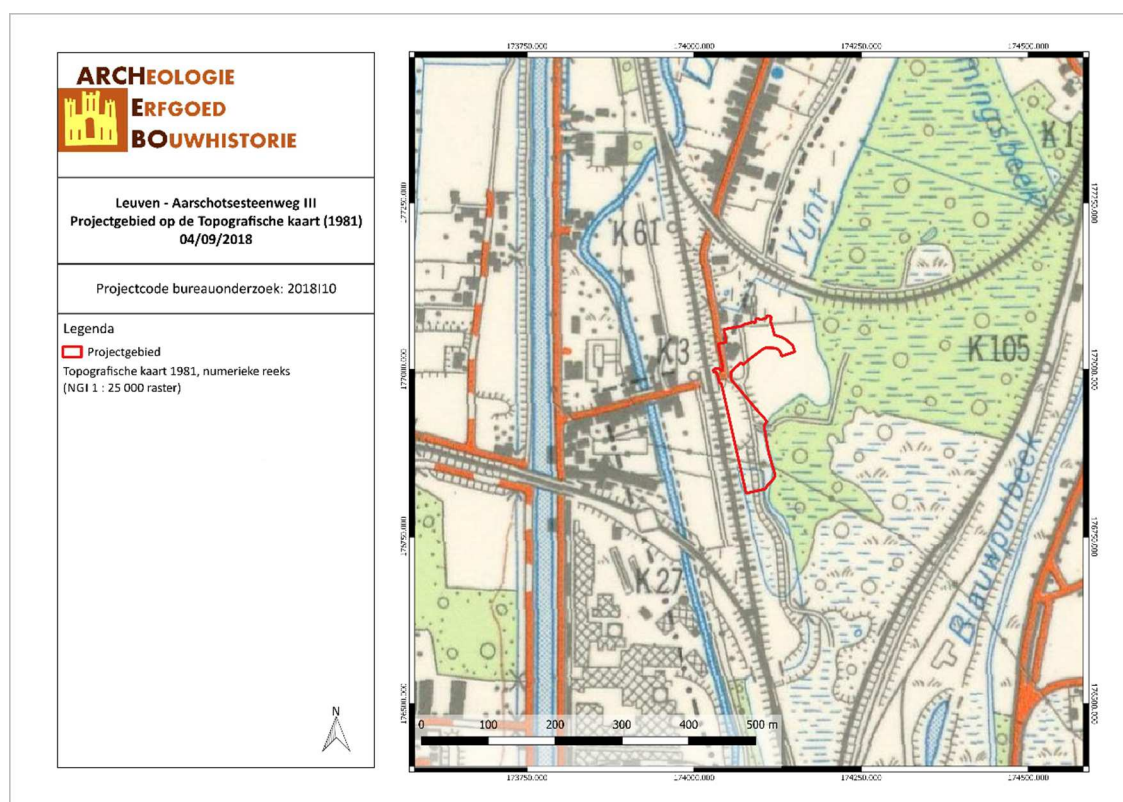
LEAA/18/09/04/17 - Digitale aanmaak

Figuur 20: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1969 (Cartesius, 2018)

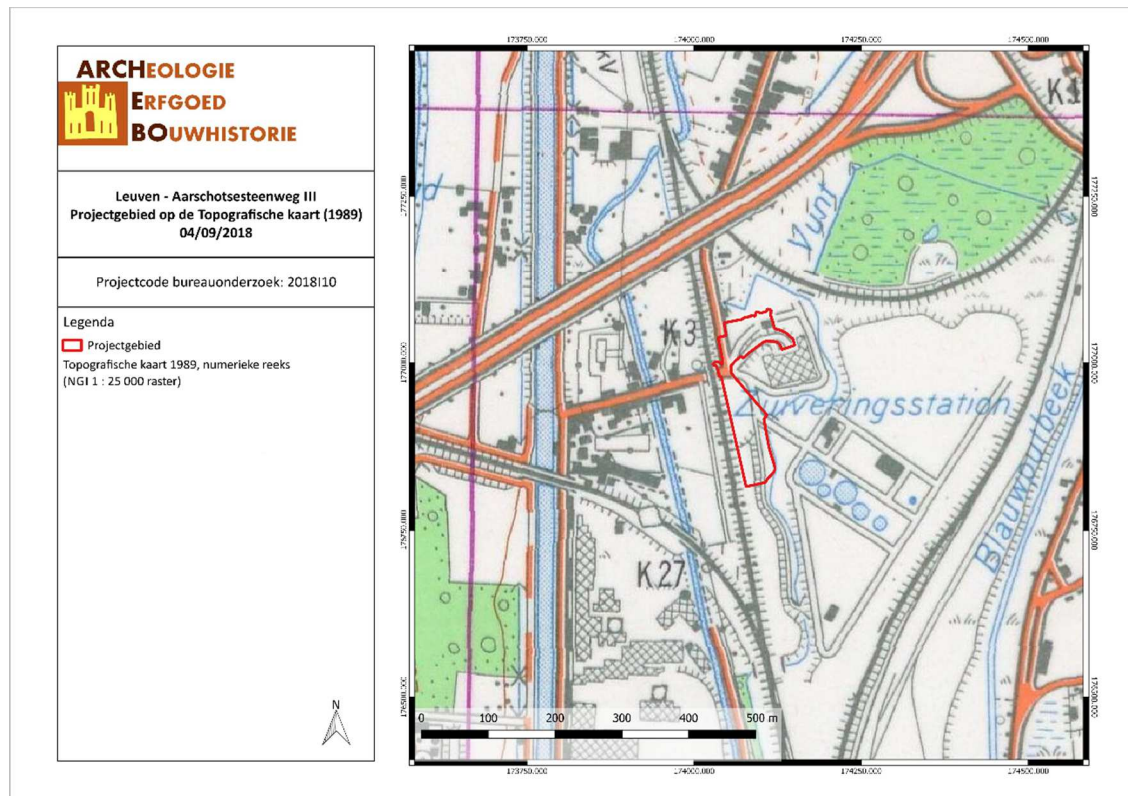
LEAA/18/09/04/18 - Digitale aanmaak

Figuur 21: Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 1971 (Geopunt, 2018)

LEAA/18/09/04/19 - Digitale aanmaak

Figuur 22: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1981 (Cartesius, 2018)

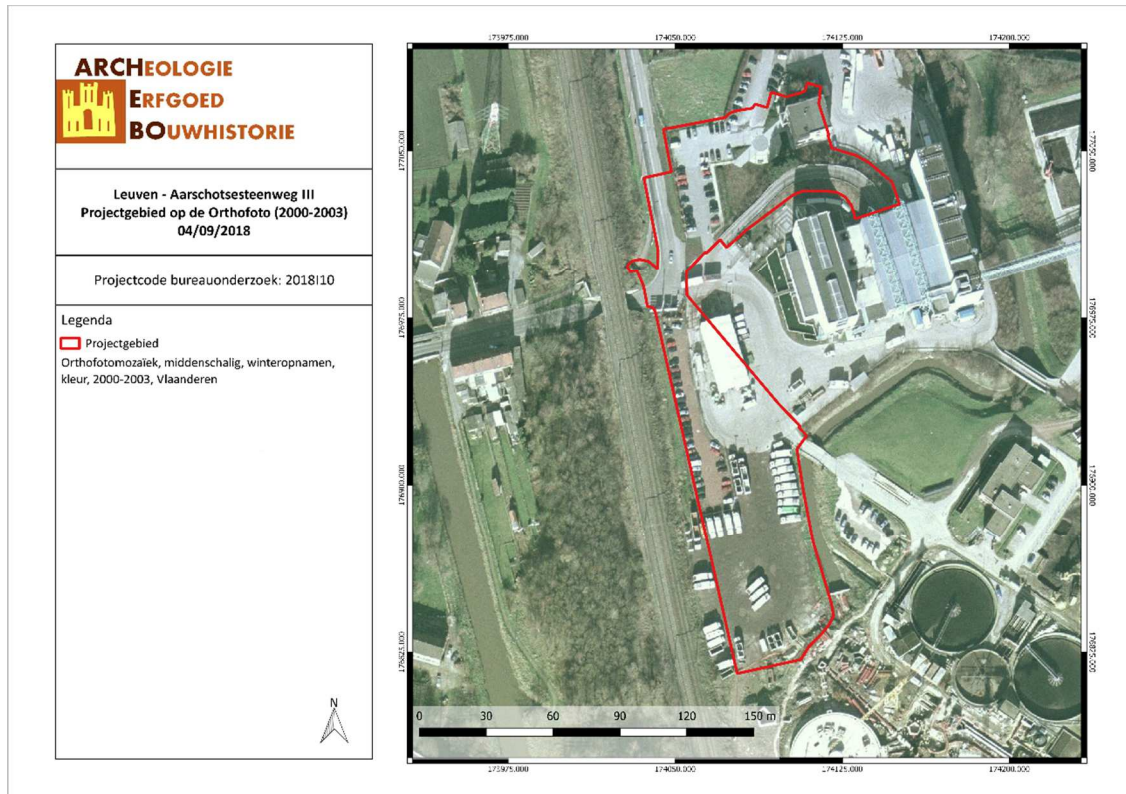
LEAA/18/09/04/20 - Digitale aanmaak

Figuur 23: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1989 (Cartesius, 2018)

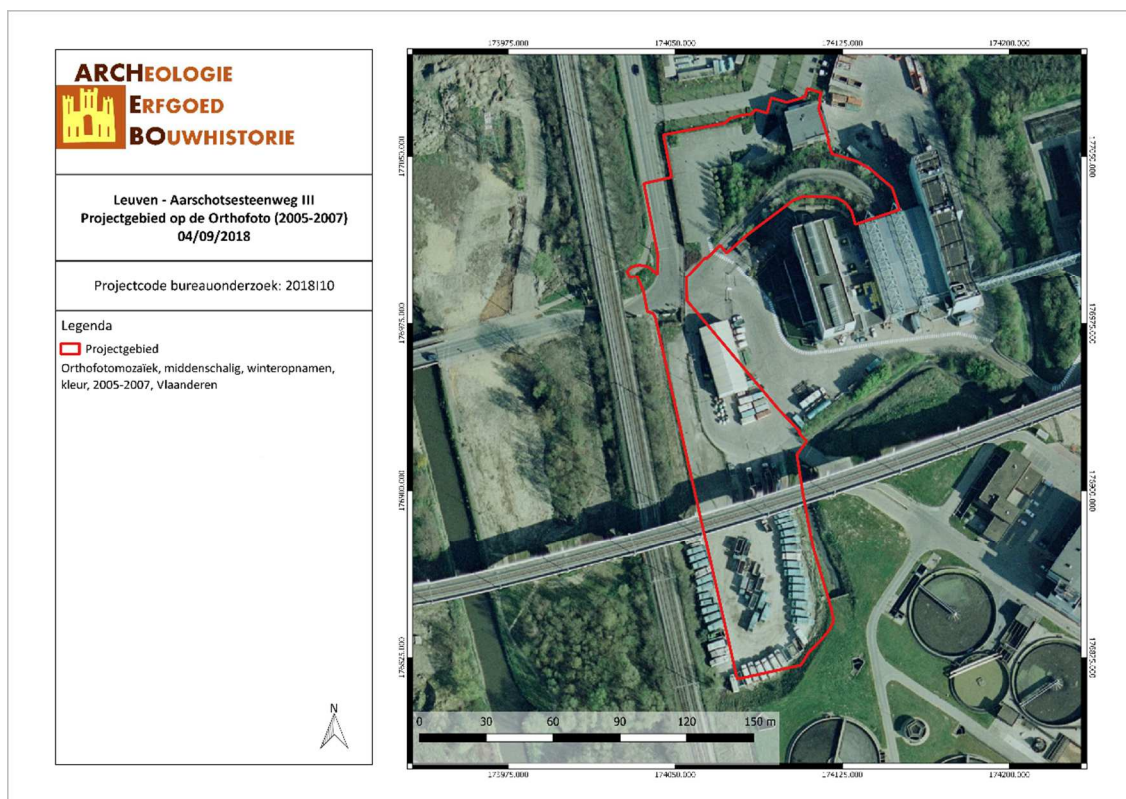
LEAA/18/09/04/21 - Digitale aanmaak

Figuur 24: Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 1979-1990 (Geopunt, 2018)

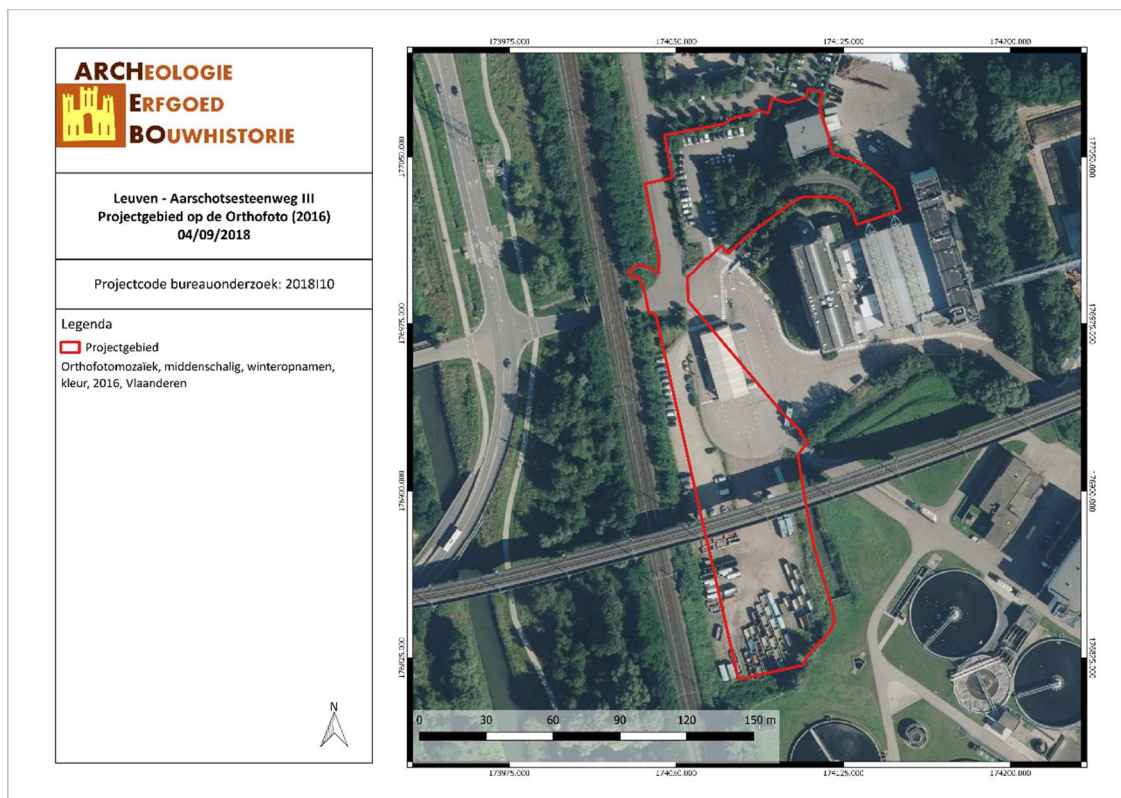
LEAA/18/09/04/22 - Digitale aanmaak

Figuur 25: Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2000-2003 (Geopunt, 2018)

LEAA/18/09/04/23 - Digitale aanmaak

Figuur 26: Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2005-2007 (Geopunt, 2018)

Figuur 27: Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2016 (Geopunt, 2018)

2.4 DATERING EN SITUERING VAN HET ONDERZOCHE GEBIED

Zoals aangetoond in het bureauonderzoek, bevindt het projectgebied zich aan de Aarschotsesteenweg 208-212 in Wilsele, een deelgemeente van Leuven, gelegen in de Belgische provincie Vlaams-Brabant. Kadastraal ligt het projectgebied in Leuven, afdeling 7, sectie A, perceelnummers 18R, 18T, 64W, 65L, 66E, 518A, 518B, 518D, 518E, 518F, 518G, 518H, 518K, 17W, 17X, 17Y, 17A², 17b².

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied gebouwen stonden tussen ca. 1840-1879 en vanaf ca. 1939 tot nu. Vanaf ca. 1989 is men begonnen met de bouw van het huidige industrieterrein.

In de dichte en ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft bunkers die deel uitmaakten van de KW-linie uit de Tweede Wereldoorlog, een Neolithische gepolijste bijl, één kling uit de Steentijd, een gebroken microkling in silex uit de Steentijd, sporen van een burcht uit de Volle Middeleeuwen, aardewerk uit de Bronstijd, Midden-paleolithische silex, schrabbers, een klingschrabber en stekers uit het Vroeg-Mesolithicum, lithisch oppervlaktemateriaal uit de Steentijd, sporen van een 18de-eeuwse site met Walgracht, een 18de-eeuwse kerk, sporen van de 17de-eeuwse verdedigingslinie van het beleg van Leuven, sporen van een 17de-eeuws fort, puin van een klein en zeer eenvoudig gebouw uit de Midden-Romeinse tijd, afslagen uit het Mesolithicum en afslagen, een spitskling en een afslag van een gepolijst stuk uit het Neolithicum.

3 RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

3.1 BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van dit bureauonderzoek was een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij kunnen volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*

Historische gegevens werden door middel van bronnenonderzoek en cartografisch onderzoek verworven. Cartografisch onderzoek heeft aangetoond dat er binnen het projectgebied bebouwing aanwezig is geweest tussen ca. 1840-1879 en vanaf ca. 1939 tot nu. Vanaf ca. 1989 is men begonnen met de bouw van het huidige industrieterrein.

2. *Welke archeologische structuren of constructies kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van het historische kaart- en bronnenmateriaal?*

Op basis van de cartografische en historische bronnen kunnen geen voorspellingen gegeven worden voor de te verwachte structuren of constructies op het projectgebied.

3. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

Het gehele projectgebied onderging een recente verstoring gezien de oprichting van het industrieterrein vanaf ca. 1989. De bodem is grotendeels verhard.

3.2 POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING EN AFWEGING VERDER ONDERZOEK

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat de geplande werken het archeologisch bodemarchief beperkt zullen verstoren. Er zullen enkel werken verricht worden waar de bodem reeds verstoord/verhard is. Een groot deel van het gebied werd reeds verstoord door de aanleg van de huidige parking en het industrieterrein vanaf ca. 1989. Er dient bijgevolg geen verder onderzoek te gebeuren in gelijk welke vorm.

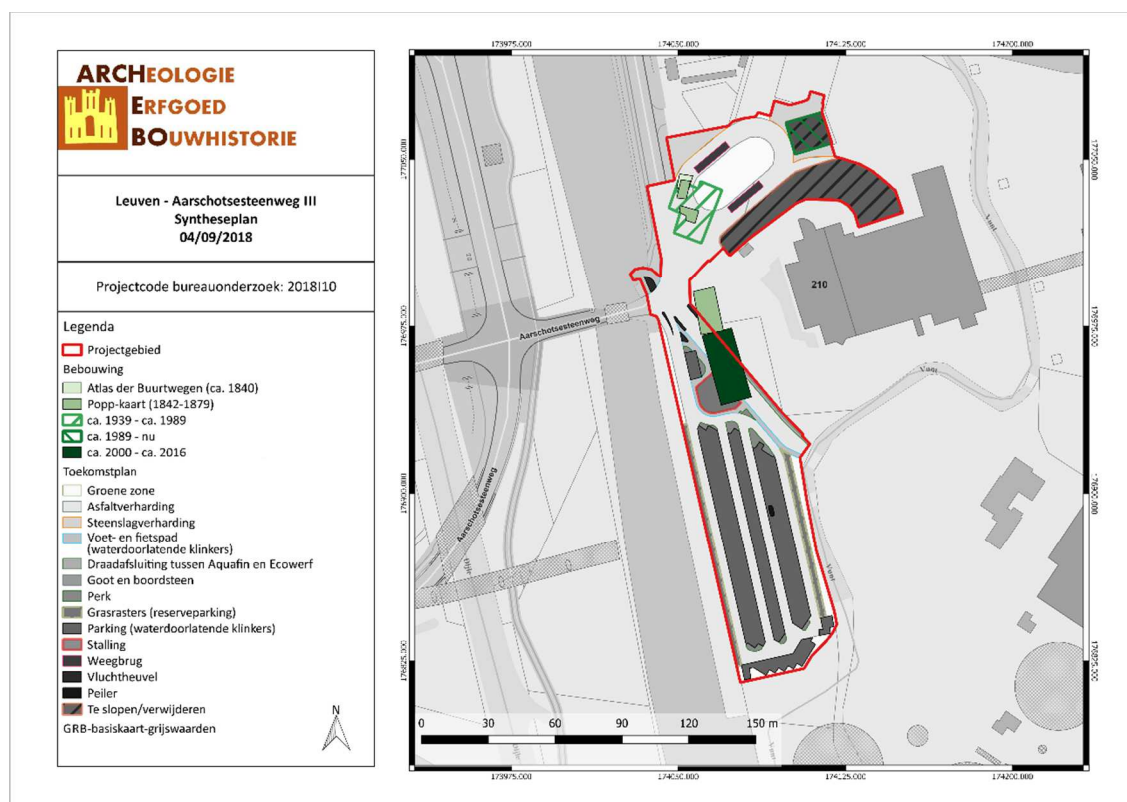
3.3 SAMENVATTING

ARCHEBO bvba voerde een bureauonderzoek met beperkte samenstelling uit voor de percelen gelegen te Leuven, afdeling 7, sectie A, perceelnummers 18R, 18T, 64W, 65L, 66E, 518A, 518B, 518D, 518E, 518F, 518G, 518H, 518K, 17W, 17X, 17Y, 17A², 17b². Het terrein is gekarteerd als OB (onder bebouwing), vV (gronden op weinig materiaal met een veensubstraat op geringe diepte (< 80 cm)) en Agp (gereduceerde gronden op leem zonder profielontwikkeling).

Op het projectgebied zullen door de opdrachtgever, Ecowerf, een nieuwe ovatonde en een nieuwe parking aangelegd worden, zullen aanpassingswerken uitgevoerd worden aan een deel van de bestaande verharding en zal de oprit naar het stortplatform verwijderd worden. Dit project zal in vier fases verlopen, alle vier fasen worden in één omgevingsaanvraag opgenomen en worden daarom samen in deze archeologienota behandeld. Fase 1 houdt de aanleg van de nieuwe ovatonde in, in het noorden van het terrein. Een deel van de huidige parking zal plaats maken voor een ovaalvormige rotonde, die langs beide zijden geflankeerd zal worden door een weegbrug. Ten oosten van de toekomstige ovatonde zal een kantoorgebouw gesloopt worden en vervangen worden door steenslagverharding. Ook ten noordwesten van de ovatonde komt steenslagverharding. In het centrum van de ovatonde komt een groene zone. Fase 2 houdt de aanleg van de nieuwe parking in het zuiden van het terrein in. De parkeerplaatsen (146 in totaal) worden aangelegd in waterdoorlatende klinkers, de wegenis tussen de parkeerplaatsen wordt verhard

d.m.v. asphalt. Langs de oostelijke en westelijke grens van het projectgebied wordt een reserveparking voorzien, die aangelegd zal worden in grasrasters. Ten noorden van de parkeerplaatsen zal een stalling geplaatst worden voor 90 fietsen, 10 bromfietsen en 10 motorfietsen. Het voet- en fietspad worden eveneens in waterdoorlatende klinkers aangelegd. In fase 3 zal de verharding tussen de nieuwe ovatonde en de nieuwe parking heraangelegd worden. Fase 4 houdt in de eerste plaats het verwijderen van de bestaande oprit naar het stortplatform in. Daarnaast zal ook de ovatonde uitgebreid worden met één extra rijstrook. Het projectgebied is ca. 12 099,53 m² groot.

De kosten-baten analyse is ontoereikend voor dit project gezien de geplande werken het archeologisch bodemarchief beperkt zullen verstoren. Er zullen enkel werken verricht worden waar de bodem reeds verstoord/verhard is. De archeologische en historische waarde van het terrein wordt niet genegeerd maar gezien de resultaten van het bureauonderzoek is er slechts een kleine kans op kennisvermeerdering. Daarom wordt aangeraden om het gehele plangebied vrij te geven voor de geplande werken.

LEAA/18/09/04/25 - Digitale aanmaak

Figuur 28: Syntheseplan (ARCHEBO bvba, 2018)

4 BIBLIOGRAFIE

Publicaties

Claesen, Jan, Ben Van Genechten, Giel Verbeelen, Evelien Dirix, Nathalie Pil, Annelien Sys, en Evelien Audenaert. "Archeologienota Leuven - Aarschotsesteenweg EcoWerf". Verslag van Resultaten. Kortenaken: ARCHEBO bvba, juni 2017.

Claesen, Jan, Ben Van Genechten, Giel Verbeelen, Evelien Dirix, Annelien Sys, Evelien Audenaert, en Kevin Bouckaert. "Archeologienota met beperkte samenstelling Leuven - Aarschotsesteenweg Ecowerf II". Verslag van Resultaten. Kortenaken: ARCHEBO bvba, april 2018.

Van Ranst, E, en C Sys. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)*. Gent: Laboratorium voor Bodemkunde, 2000.

Online bronnen

"Wilsele". *Wikipedia*. Geraadpleegd 9 juni 2017.
<https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Wilsele&oldid=48431625>.

5 FIGURENLIJST

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen	4
Figuur 2: Situering van het projectgebied op de GRB-Kadasterkaart (Geopunt, 2018)	6
Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2018).....	7
Figuur 4: Grondplan van de geplande werken (Interleuven – gebouwen en infrastructuur, 2018)	8
Figuur 5: Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2018)	8
Figuur 6: Rioleringsplan voor ovatonde (ARCHEBO bvba, 2018).....	9
Figuur 5: Hoogteprofiel van het projectgebied (Geopunt, 2018).....	10
Figuur 8: Situering van het projectgebied en hoogteprofiellijn op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2018)	10
Figuur 9: Situering van het projectgebied op de bodemkaart (DOV, 2018)	11
Figuur 10: Situering van het projectgebied eb de archeologische data op de basiskaart (CAI, 2018)	13
Figuur 11: Situering van het projectgebied eb de erfgoedkundige data op de basiskaart (IOE, 2018).....	13
Figuur 12: Detail uit de Villaretkaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2018)	15
Figuur 13: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2018).....	16
Figuur 14: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2018).....	16
Figuur 15: Situering van het projectgebied op de Vandermaelenkaart (Geopunt, 2018).....	17
Figuur 16: Situering van het projectgebied op de Popp-kaart (Geopunt, 2018)	17
Figuur 17: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2018).....	18
Figuur 18: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1904 (Cartesius, 2018).....	18
Figuur 19: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2018).....	19
Figuur 20: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1969 (Cartesius, 2018).....	19
Figuur 21: Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 1971 (Geopunt, 2018)	20
Figuur 22: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1981 (Cartesius, 2018).....	20
Figuur 23: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1989 (Cartesius, 2018).....	21
Figuur 24: Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 1979-1990 (Geopunt, 2018)	21
Figuur 25: Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2000-2003 (Geopunt, 2018)	22
Figuur 26: Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2005-2007 (Geopunt, 2018)	22
Figuur 27: Situering van het projectgebied op de luchtfoto van 2016 (Geopunt, 2018)	23
Figuur 28: Syntheseplan (ARCHEBO bvba, 2018)	25

6 PLANNENLIJST

LEAA/18/09/04/1 - Digitale aanmaak.....	6
LEAA/18/09/04/2 - Digitale aanmaak.....	7
LEAA/18/09/04/3 - Digitale aanmaak.....	8
LEAA/18/09/04/4 - Digitale aanmaak.....	9
LEAA/18/09/04/5 - Digitale aanmaak.....	10
LEAA/18/09/04/6 - Digitale aanmaak.....	11
LEAA/18/09/04/7 - Digitale aanmaak.....	13
LEAA/18/09/04/8 - Digitale aanmaak.....	13
LEAA/18/09/04/9 - Digitale aanmaak.....	15
LEAA/18/09/04/10 - Digitale aanmaak.....	16
LEAA/18/09/04/11 - Digitale aanmaak.....	16
LEAA/18/09/04/12 - Digitale aanmaak.....	17
LEAA/18/09/04/13 - Digitale aanmaak.....	17
LEAA/18/09/04/14 - Digitale aanmaak.....	18
LEAA/18/09/04/15 - Digitale aanmaak.....	18
LEAA/18/09/04/16 - Digitale aanmaak.....	19
LEAA/18/09/04/17 - Digitale aanmaak.....	19
LEAA/18/09/04/18 - Digitale aanmaak.....	20
LEAA/18/09/04/19 - Digitale aanmaak.....	20
LEAA/18/09/04/20 - Digitale aanmaak.....	21
LEAA/18/09/04/21 - Digitale aanmaak.....	21
LEAA/18/09/04/22 - Digitale aanmaak.....	22
LEAA/18/09/04/23 - Digitale aanmaak.....	22
LEAA/18/09/04/24 - Digitale aanmaak.....	23
LEAA/18/09/04/25 - Digitale aanmaak.....	25